

Møte onsdag den 22. mars kl. 10

President: H a n s J . R ø s j o r d e

D a g s o r d e n (nr. 60):

1. Erklæring fra Regjeringen
2. Referat

Presidenten: Representantene Ursula *Evje*, Erik *Dalheim*, May-Helen *Molvær Grimstad*, Odd *Eriksen*, Reidun *Gravdahl* og Anne Helen *Rui*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Statsministerens kontor foreligger tre brev til Stortinget, datert 17. mars 2000. Det første brevet lyder:

«Statsministerens kontor har den ære å meddele:

I statsråd for Hans Majestet Kongen holdt 17. mars 2000 kl. 1000 er bestemt:

1. Statsminister Kjell Magne Bondevik, statsrådene Odd Roger Enoksen, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Sponheim, utenriksminister Knut Vollebæk og statsrådene Gudmund Restad, Kåre Gjønnnes, Eldbjørg Løwer, Odd Einar Dørum, Jon Lilletun, Dag Jostein Fjærvoll, Magnhild Meltveit Kleppa, Dagfinn Høybråten, Marit Arnstad, Hilde Frafjord Johnson, Guro Fjellanger, Laila Dåvøy, Åslaug Marie Haga og Lars Peder Brekk gis etter søknad avskjed i nåde fra sine embeter som medlemmer av Kongens råd fra 17. mars 2000 kl. 1200.

2. Arbeiderpartiets parlamentariske leder Jens Stoltenberg utnevnes til statsminister og følgende til statsråder fra 17. mars 2000 kl. 1200:

Stortingsrepresentant Thorbjørn Jagland

Stortingsrepresentant Bjørn Tore Godal

Stortingsrepresentant Grete Knudsen

Stortingsrepresentant Jørgen Hårek Kosmo

Stortingsrepresentant Karl Eirik Schjøtt-Pedersen

Stortingsrepresentant Sylvia Kristin Brustad

Konsernsjef Tore Tønne

Teatersjef Ellen Horn

Ordfører Guri Ingebrigtsen

Direktør Terje Moe Gustavsen

Adm. direktør Otto Gregussen

Direktør Anne Kristin Sydnes

Utredningsleder Siri Bjerke

Stortingsrepresentant Bjarne Håkon Hanssen

Ass. direktør Hanne Harlem

Stortingsrepresentant Karita Bekkemellem Orheim

Stortingsrepresentant Olav Akselsen

Stortingsrepresentant Trond Giske.»

Det andre brevet lyder:

«Statsministerens kontor har den ære å meddele:

I statsråd for H.M. Kongen holdt på Oslo slott 17. mars 2000 kl. 1200 er bestemt at statsrådets medlemmer overtar styret av departementene således:

Utenriksminister Thorbjørn Jagland, Utenriksdepartementet, utenrikssaker

Statsråd Bjørn Tore Godal, Forsvarsdepartementet

Statsråd Grete Knudsen, Nærings- og handelsdepartementet samt ansvaret for samordning av Regjeringens IT-politikk

Statsråd Jørgen Hårek Kosmo, Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Finansdepartementet

Statsråd Sylvia Kristin Brustad, Kommunal- og regionaldepartementet

Statsråd Tore Tønne, Sosial- og helsedepartementet, helsesaker

Statsråd Ellen Horn, Kulturdepartementet

Statsråd Guri Ingebrigtsen, Sosial- og helsedepartementet, sosialsaker

Statsråd Terje Moe Gustavsen, Samferdselsdepartementet

Statsråd Otto Gregussen, Fiskeridepartementet

Statsråd Anne Kristin Sydnes, Utenriksdepartementet, bistandssaker

Statsråd Siri Bjerke, Miljøverndepartementet

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen, Landbruksdepartementet

Statsråd Hanne Harlem, Justis- og politidepartementet

Statsråd Karita Bekkemellem Orheim, Barne- og familiedepartementet

Statsråd Olav Akselsen, Olje- og energidepartementet

Statsråd Trond Giske, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.»

Det tredje brevet lyder:

«Statsministerens kontor har den ære å meddele:

I statsråd for Hans Majestet Kongen holdt på Oslo slott 17. mars 2000 kl 1200 er følgende statssekretærer utnevnt:

Eksekutivdirektør Jonas Gahr Støre, Statsministerens kontor

Kommunikasjonsrådgiver Solveig Solbakken, Barne- og familiedepartementet

Lærer Ellen Bergli, Fiskeridepartementet

Informasjonskonsulent Øystein Singsaas, Forsvarsdepartementet

Konsulent Brith Bergersen, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Adm. direktør Fatma Bhanzi Jynge, Kommunal- og regionaldepartementet

Spesialkonsulent Audun Tron, Kommunal- og regionaldepartementet

Forsker Steinar Pedersen, Kommunal- og regionaldepartementet

Politisk rådgiver Britt Schultz, Nærings- og handelsdepartementet

Barnehagevikar Eirin Kristin Sund, Samferdselsdepartementet

Forsker Espen Barth Eide, Utenriksdepartementet, utenrikssaker

Avd. direktør Raymond Johansen, Utenriksdepartementet, utenrikssaker

Seniorrådgiver Mona Juul, Utenriksdepartementet, utenriksaker.»

Presidenten foreslår at disse tre brev vedlegges protokollen – og anser det som vedtatt.

Regjeringsskiftet medfører følgende endringer i Stortingets sammensetning:

De tidligere medlemmer av Regjeringen Kjell Magne Bondevik, Odd Roger Enoksen, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Sponheim, Gudmund Restad, Odd Einar Dørum, Jon Lilletun, Magnhild Meltveit Kleppa og Hilde Frafjord Johnson tar sete som representanter.

Følgende vararepresentanter møter som representanter i den tid representantene Jens Stoltenberg, Thorbjørn Jagland, Bjørn Tore Godal, Grete Knudsen, Jørgen Kosmo, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Sylvia Brustad, Bjarne Håkon Hanssen, Karita Bekkemellem Orheim, Olav Akselsen og Trond Giske er medlemmer av Regjeringen:

For Buskerud fylke: Frank Willy *Larsen*

For Finnmark fylke: Einar *Johansen*

For Hedmark fylke: Erling *Brandsnes*

For Hordaland fylke: Gard *Folkvord* og Sigurd *Grytten*

For Møre og Romsdal fylke: Ottar *Kaldhol*

For Oslo: Anders *Hornslie* og Shahbaz *Tariq*

For Nord-Trøndelag fylke: Karin *Kjølmoen*

For Sør-Trøndelag fylke: Tore *Nordseth*

For Vestfold fylke: Karin *Lian*

Andre vararepresentant for Hedmark fylke, Nils Amund *Røhne*, foreslås innkalt for å møte under representanten Einar Olav Skogholt's permisjon istedenfor Erling Brandsnes. – Det anses vedtatt.

Nils Amund Røhne er til stede og vil ta sete.

Det foreligger tre permisjonssøknader:

- fra Stortingets president Kirsti Kolle *Grøndahl* om permisjon i dagene 22. og 23. mars for å delta på offisielt besøk i Egypt
- fra representanten Anne Brit *Stråtveit* om velferdspemisjon i tiden fra og med 22. mars og inntil videre
- fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om permisjon for representanten Fridtjof Frank *Gundersen* i tiden fra og med 22. mars til og med 28. mars for å delta i møte i Den vesteuropeiske unions parlamentariske forsamling i Lisboa, samt å delta som valgobservatør for OSSE ved presidentvalget i Moskva

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Disse søknader behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
 - For Vest-Agder fylke: Dagrun *Eriksen*
 - For Akershus fylke: André *Kvakkestad*
 - For Buskerud fylke: Gerd *Johnsen*
3. Dagrun Eriksen, Gerd Johnsen og Nils Amund Røhne innvelges i Lagtinget for den tid de møter for representantene Anne Brit Stråtveit, Kirsti Kolle Grøndahl og Einar Olav Skogholt.

Presidenten: Dagrun Eriksen, André Kvakkestad og Gerd Johnsen er til stede og vil ta sete.

S a k n r 1

Erklæring fra Regjeringen

Statsminister Jens Stoltenberg: Etter at regjeringen Bondevik valgte å gå av, har Arbeiderpartiet som den største gruppe i Stortinget påtatt seg regjeringsansvaret.

Budsjettavtalen med sentrumspartiene gir et godt utgangspunkt for samarbeid om den økonomiske politikken og fordelingspolitikken. Det er bred samling om hovedlinjene i utenriks- og sikkerhetspolitikken.

Regjeringen baserer sin politikk på Arbeiderpartiets program og inviterer til samarbeid med partiene i Stortinget. Vi vil fremme våre saker med sikte på å oppnå flertall med partier som vil bidra til gode og samlende løsninger for landet.

Norge er mulighetenes samfunn. Vi har en befolkning med erfaring og kunnskap. Vi har rike naturressurser. Vi har et utviklet velferdssamfunn, en mangfoldig kulturtradisjon, og vi lever i et fredelig hjørne av verden.

Dette forplikter oss, og det inspirerer oss til innsats. Til innsats for å møte:

- en global kunnskapsøkonomi
- en utvikling som er bærekraftig for vårt felles miljø
- en verden der så mange utfordringer er felles
- ny kunnskap, rent miljø, rettferdig fordeling og bedre internasjonal styring

Det er utfordringen for en hel verden. Det er utfordringen for Norge.

Mulighetenes samfunn er ikke gitt oss. Det er utviklet gjennom et århundre med visjonære reformer, hardt arbeid og politisk mot. Drivkraften for dem som bygde det norske velferdssamfunnet, var at de så mulighetene for arbeid til alle og solidaritet i vårt eget land og i verden.

Denne drivkraften tar vi med oss inn i en ny tid. Gjennom det forrige århundre var den store politiske utfordringen å løfte flertallet til rettigheter som bare kom et mindretall til gode.

Norge har lyktes med dette. Det store flertall i vårt land har arbeid, trygghet og velferd. Vår felles oppgave er nå å løfte mindretallet.

Uansett alder, kjønn, tro eller etnisk bakgrunn: Alle har rettigheter. Alle har plikter. Alle kan bidra. Hver og en av oss skal ha mulighet – og plikt – til å ta vare på seg og sine, og skal vite at den dagen man ikke er i stand til det, vil fellesskapet stille opp.

Vi skal ha rom for å utfolde oss, skape og fornye. Vi skal ha gode velferdsordninger som gir trygghet. Trygge mennesker er skapende mennesker. Trygge mennesker tar lettere risiko. Det trenger Norge. Vi vil forandre for å fornye og forbedre.

Skal vi lykkes, må landet ha en god økonomi. God økonomi er ikke ensbetydende med store overskudd. God økonomi er å sikre arbeid til alle og en rettferdig fordeling. God økonomi er å ta i bruk ressurser i hele landet. Kunnskap er den viktigste av dem. God økonomi er å sikre at våre bedrifter kan hevde seg minst like godt som konkurrentene. God økonomi er å ha et nært samar-

beid mellom partene i arbeidslivet, slik at vi kan ha både lav ledighet og lav inflasjon samtidig.

Menneskers arbeid, kunnskap og skaperevne er Norges virkelige nasjonalformue. Alle skal ha mulighet til arbeid. Det skal lønne seg å arbeide. Det skal være lystbetont å arbeide. Vårt mål er å få de som i dag er arbeidsløse, i jobb. Samtidig må Norge møte en ny utfordring: voksende mangel på arbeidskraft.

Allerede i dag er det for få mennesker i pleie- og omsorgsyrkene. Det er stor etterspørsel etter folk med teknologikunnskaper. Vi vil trenge enda flere mennesker i disse viktige jobbene. Derfor må vi mobilisere ny arbeidskraft i alle grupper av befolkningen, også blant innvandrere. Derfor må vi ha et arbeidsmarked som tiltrekker seg de som kan arbeide. Derfor må vi ha et arbeidsmarked der færre uføretrygdes og sykmeldes, og der det gjøres plass for de funksjonshemmede. Derfor må vi ha barnehager og velferdsordninger som gjør det mulig å kombinere arbeid og familie.

I den økonomiske politikken møter vi store utfordringer. Folketrygdens utgifter vokser klart sterkere enn det som er veksten i norsk økonomi. Dette vil bli forsterket når antallet alderspensjonister øker kraftig om noen år. Vi står overfor en sterk vekst i offentlige utgifter også på andre viktige områder. Dette vil kreve sterk vilje til å prioritere.

Kommunenes inntekter skal økes. Men penger til viktige formål kan ikke bare komme gjennom økte offentlige bevilgninger. Vi vil stille krav til riktig organisering og riktig bruk av pengene. Vi må tenke nytt og se om vi kan bruke ressursene våre på en bedre måte, særlig for å åpne for satsing på områder som trenger nye løft: gjennomføring av eldreplanen, satsing på utdanning og forskning, satsing på helse og satsing på internasjonal solidaritet.

Regjeringen vil føre en framtidsrettet næringspolitikk og knytte den nærmere til IT- og forskningspolitikken. Framtidens bedrifter kan være der vi minst venter dem. Men kompetanse vil med sikkerhet stå i sentrum. Kunnskap og ideer vil være vår viktigste kapital. Derfor er utdanning så viktig og forskning så avgjørende. Derfor må vi gjennomføre en etter- og videreutdanningsreform. Regjeringen vil foreslå å innføre en rett for voksne som ønsker å ta videregående opplæring, og som ikke har fullført en slik opplæring tidligere.

Norge skal ligge i forkant i bruken av elektronisk handel. E-handel bidrar til lavere priser på varer og tjenester i både privat og offentlig sektor. Vi vil at ny teknologi skal komme alle innbyggere til gode. Bedrifter og befolkning i alle deler av landet må få tilgang til bredbånd og de nye kommunikasjonskanalene. Her ligger nye, spennende muligheter i distriktspolitikken. Offentlige og private krefter må mobiliseres. By og distrikt er gjensidig avhengig av hverandre.

Regjeringen vil føre en aktivt distriktspolitikk. Vi vil dempe presset på byene og bedre ungdoms mulighet til å skaffe seg egen bolig.

Vi vil utvikle de enkelte regioners muligheter til hele landets beste:

- et moderne landbruk som leverer rimelige matvarer med høy kvalitet, og som preger det norske kulturlandskapet
- en moderne fiskerinæring som forvalter havets ressurser, og der vi er pionerer innen havbruk og oppdrett
- en kreativ og nyskapende tjenestesektor
- økt bearbeiding av metaller, skogen og energiressursene våre

Vi vil satse aktivt på utviklingen av bioteknologi. Norge skal ikke stille seg utenfor den nye teknologiske revolusjonen. Regjeringen vil vurdere EUs patentdirektiv på denne bakgrunn.

Regjeringen vil arbeide for reformer i skattepolitikken. Det vi betaler i skatt, finansierer det vi tar ut i velferd og fellesgoder. Derfor trenger fellesskapet et solid inntektsgrunnlag. Målet er lave satser, bredere skattegrunnlag, enklere regler og færre smutthull. Skatteendringer skal bidra til rettferdig fordeling, nyskaping og til at flere velger å jobbe.

Regjeringen vil fremme forslag om å modernisere momssystemet slik at varer og tjenester i prinsippet behandles likt. Dette er det bred politisk enighet om.

Norge skal være et foregangsland i miljøpolitikken. Regjeringen vil følge opp den brede enigheten om hovedlinjene i miljø- og energipolitikken og vil i tråd med dette satse på fornybare energikilder og energisparing.

I år med normal nedbør må energinasjonen Norge nå kjøpe elektrisk kraft fra andre land, og importbehovet øker. Vår import fører til økte utslipp i våre naboland. I det norske miljøregnskapet er importert kraft uten miljøkostnader. For verdens miljø er det annerledes.

Regjeringen vil videreføre arbeidet med å åpne for at Norge i framtiden kan dekke noe av sitt kraftbehov ved å produsere strøm av norsk gass. Bruk av naturgass i Norge skal skje innenfor rammen av våre internasjonale miljøforpliktelser. Norge skal anvende best tilgjengelig teknologi og hele tiden bidra til å utvikle enda mer miljøvennlige løsninger.

Regjeringen vil ta initiativ til et felles program mellom myndigheter og bedrifter for å utvikle framtidens renseteknologi for klimagassen CO₂. Kyoto-avtalen er et gjennombrudd for en ny generasjon miljøavtaler der land går sammen om å få ned utslippene. Norge vil være pådriver for en videreutvikling av dette avtaleverket.

Vi går inn for deltakelse i Verdensbankens karbonfond, som skal bidra til å finansiere utslippsreduksjoner og lage et globalt system for handel med utslippskvoter. Kvotehandling og felles gjennomføring vil få utslippene raskere ned, og vil bidra til overføring av teknologi og kapital fra rike til fattige land.

For å sikre velferden må offentlig sektor styrkes. Derfor må den fornyes. Offentlig sektor skal tjene alle, men den kan ikke gjøre alt. Regjeringen vil fornye og styrke offentlig sektor i nær dialog med brukerne, lokale folkevalgte og i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.

Vi inviterer til bred diskusjon om de løsninger som gir oss best produksjon og rettferdig fordeling av velferdsgoder. Det offentlige leverer hoveddelen av velferdstje-

nestene, private og frivillige organisasjoner har også en rolle å spille. Står vi fast på gamle løsninger som ikke virker, da svekker vi tilliten til fellesskapsløsningene, da svekker vi velferden og øker ulikhetene. Det taper vi alle på. Folk ønsker valgfrihet, og folk forventer seg mye av offentlige tjenester. Det offentlig sektor gjør, må den gjøre så godt at folk både velger og stoler på de offentlige løsningene. Gode løsninger: En kvalitetsskole for alle, og et helsevesen med kapasitet som er der når vi trenger det.

Fornyelse krever nytenkning. Regjeringen går nå i gang med å vurdere arbeidsdelingen mellom forvaltningsnivåene: stat, fylkeskommuner og kommuner. På mange områder er det overlappende ansvarsforhold. Det må vi rydde opp i. Dobbel byråkrati gir ikke dobbel velferd. Sterk statlig styring er ingen automatisk garanti for likeverdige tilbud. Detaljstyringen må reduseres. Det administrative apparatet i forvaltningen må forenkles – mer tjenesteproduksjon og mindre administrasjon. Utvalget som har fått i oppgave å utrede ansvarsfordelingen mellom forvaltningsnivåene, avgir innstilling til sommeren. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag.

Den norske stat er en betydelig eier. God forvaltning av fellesskapets eiendom krever at staten også er en *god* eier. Staten har en rolle både som eier og regulerende myndighet. Regjeringen vil gå gjennom organiseringen av det statlige eierskapet for å finne de ordninger som sikrer oss best resultater og ryddige ansvarsforhold. Skal vi ligge teknologisk i front innen informasjons- og kommunikasjonsteknologien, trenger Telenor ny kapital og nye impulser. Privat kapital og kompetanse bør også bidra. Derfor vil Regjeringen foreslå at Telenor blir et børsnotert selskap. Regjeringen vil også fremme forslag om den framtidige forvaltning av statens direkte eierandeler i oljesektoren og organiseringen av eierskapet i Statoil. Vi inviterer til bredt samarbeid om samlende og langsiktige løsninger.

I det internasjonale arbeidet må vi gripe nye muligheter for å skape en bedre og tryggere verden. Vi møter økende globalisering, raske teknologiske gjennombrudd og store endringer i verdensøkonomien. Vi møter fattigdom, miljøtrusler, flykninger og sykdomsepidemier. På ett tiår er fokus dreid bort fra den kalde krigens terrorbalanse til det globale samfunns felles sikkerhetsbehov. De globale utfordringene gjør det nødvendig å reformere og styrke FN. Regjeringen vil arbeide for å sikre Norge en plass i FNs sikkerhetsråd for perioden 2001–2002. Vi vil vektlegge arbeidet for menneskerettigheter, demokrati og internasjonal mobilisering mot korrupsjon og kriminalitet. Regjeringen vil fortsette Norges engasjement for fred og forsoning, bl.a. i Midtøsten.

Europas framtid er også Norges framtid. Regjeringen vil føre en utenrikspolitikk som sterkere fremmer norske interesser i det nye Europa. Vi har også et ansvar for fred og samarbeid i vår verdensdel. Det europeiske samarbeidet står foran store endringer. De nye demokratiene søker mot EU. Vi må være forberedt på at våre nordiske naboland innfører den felles europeiske mynt, euro. Dette er nye utfordringer for Norge.

Regjeringen tar utgangspunkt i resultatet av folkeavstemningen om medlemskap i EU i 1994, og vil bygge videre på det samarbeidsgrunnlag som er utviklet gjennom EØS-avtalen og andre ordninger.

Vi vil gi Stortinget en bred gjennomgang av utfordringer og muligheter i forholdet til Europa i en stortingsmelding om Europa-politikken. Vi trenger et forpliktende og forutsigbart regelverk for verdenshandelen. Vi ønsker å bidra til å komme raskt i gang med en ny runde forhandlinger innen Verdens Handelsorganisasjon. Regjeringen vil ha et forsvar tilpasset Norges sikkerhetsbehov. Norge vil spille en aktiv rolle i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa. Vi vil ta vårt ansvar i den videre utvikling av NATO og det europeiske sikkerhetspolitiske samarbeidet. Vi vil bygge videre på våre nære historiske bånd til USA. De nordiske land står Norge nærmest. Russland er en del av Europa og Norges nabo. Vi vil utvikle et godt og langsiktig naboforhold til Russland, særlig med sikte på forsvarlig miljø- og ressursforvaltning i nordområdene.

Flertallet i Norge lever i velferd og trygghet – det gjør ikke flertallet i verden. I dag lever halvparten av jordas befolkning i fattigdom. Det er en skam. Verden kan bekjempe fattigdom, virkemidlene finnes – det kreves politisk vilje til å ta dem i bruk. Regjeringen vil styrke det norske bidraget. Vi ønsker en aktiv rolle for frivillige organisasjoner og næringslivet. Regjeringen vil bruke våre bistandsmidler til målrettede tiltak mot fattigdom. Sykdom fører til fattigdom, og fattigdom fører til mer sykdom. Vi må og kan bryte denne spiralen. I år dør tre millioner av verdens barn av sykdommer som norske barn vaksineres mot – det er seks barn hvert minutt. Dette kan vi gjøre noe med. Vi vil være med på å sikre vaksiner til alle barn i hele verden. Regjeringen vil fremme forslag om at Norge støtter og leder an i det globale vaksineinitiativet som ledes av Verdensbanken, UNICEF, Verdens Helseorganisasjon og private givere.

Vi vil at barn og unge skal se framover og vite: Dette er vårt samfunn, et samfunn for alle, et samfunn som vi vil ta ansvar for. Ikke alle kan si det i dag. Vi har et felles ansvar for å forebygge ensomhet, bekjempe mobbing og hjelpe mennesker – unge og eldre – som har psykiske problemer. Vårt samfunn skal være preget av økt toleranse og økt respekt. Vi skal ha respekt for andres mening, legning, kultur og tradisjon. Vi skal ha toleranse for flertallets ønsker og mindretallets behov. Vi skal *ikke* ha toleranse for kriminalitet, narkopushere og de som aktivt sprer fremmedfrykt. Toleranse og respekt for mangfold sier noe viktig om vår kvalitet som samfunn og fellesskap.

Kulturpolitikken skal være inkluderende og fremme mangfold i Norge. Kultur og idrett er en viktig del av vårt arbeid for å fremme kreativitet og skaperevne. Litteratur, teater, kino, bilder, musikk og dans – nye og gamle uttrykksformer: Kulturen skal utfordre og gjøre våre liv rikere.

Regjeringen er folkets tjenere. Vi går til vår oppgave med ydmykhet og optimisme.

Norge er mulighetenes samfunn.

Presidenten: Regjeringens erklæring foreslås utlagt for behandling i et senere møte. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 10.35.
